

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. V.**, bývajúceho v P., proti žalovaným **1/ E. - T.**, a.s. P., zastúpenému JUDr. R. F., advokátom so sídlom v P., za účasti U., A.A. ako vedľajší účastník na strane žalovaného **1/**, **2/ P.**, s.r.o., so sídlom v P. a **3/ A.A.**, A.B., aj ako vedľajší účastník na strane žalovaného **1/**, **o náhradu škody z ublíženia na zdraví**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8 C 112/2005, o dovolaní žalovaného **1/** proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. apríla 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009, v spojení s dopĺňacím uznesením zo 4. októbra 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009 a opravným uznesením z 5. novembra 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 21. januára 2009 č.k. 8 C 112/2005-455 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 20. februára 2009 č.k. 8 C 112/2005-456 o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady škody z ublíženia na zdraví, rozhodol tak, že žalovaného **1/** zaviazal zaplatiť žalobcovi titulom zvýšenia bolestného 60 645,29 Eur a titulom zvýšenia spoločenského uplatnenia 53 256,33 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobu voči žalovaným **2/** a **3/** zamietol. Žalovaného **1/** zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 14 904,64 Eur, na účet JUDr. M. S. a 4 220,82 Eur na účet JUDr. M. B., všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému **2/** trovy konania titulom trov právneho zastúpenia 15 601,76 Eur a žalovanej **3/** trovy konania 51,22 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaného 1/ zaviazal nahradiť na účet súdu prvého stupňa trovy konania vo výške 461,26 Eur a súdny poplatok 6 834 Eur všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Takto rozhodol, keď na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 2, § 427 a § 430 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že za pretrpenú bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia zodpovedá žalovaný 1/. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že na strane žalobcu existujú dôvody na mimoriadne zvýšenie odškodnenia, pretože devastujúce poškodenie zdravia žalobcu je skutočne rozsiahle a veľmi intenzívne negatívne zasahujúce do jeho života. Vzhľadom na vytrpenú bolesť, množstvo operačných zákrokov, sústavné prežívanie intenzívnej bolesti súd prvého stupňa za primerané zvýšenie považoval zvýšenie na 20 – násobok bolestného obodovaného MUDr. O. v znaleckom posudku. Pri základnom počte bodov 1 582,50 a pri hodnote bode 60 Sk predstavuje sumu 1 604 400 Sk, teda 60 645,29 Eur, po odpočítaní už vyplateného bolestného 72 000 Sk, t.j. 2 389,96 Eur. Dôsledky predmetného úrazu podľa názoru súdu prvého stupňa odôvodňovali aj mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože nesporne bolo preukázané obmedzenie žalobcu vo všetkých oblastiach života. S poukazom na vykonané dokazovanie, výsluchy svedkov, znalecký posudok a jeho závery, súd prvého stupňa považoval za primerané zvýšenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia na 15 – násobok základného bodového ohodnotenia, čo pri prepočte bodov 1885 – hodnota bodu 60 Sk, predstavuje sumu 1 604 400 Sk, teda 53 256,33 Eur po odpočítaní už vyplateného sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 92 100 Sk, t.j. 3 057,16 Eur. K zaplateniu mimoriadneho odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia súd zaviazal len žalovaného 1/, pretože nezistil dôvody, pre ktoré by bola daná zodpovednosť žalovaných 2/ a 3/. O náhrade trov konania žalobcu proti žalovanému 1/ ako proti neúspešnému účastníkovi rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. tak, že mu priznal plnú náhradu jeho trov, ktoré mu vznikli titulom trov právneho zastúpenia. O náhrade trov konania úspešných žalovaných 2/ a 3/ vo vzťahu k žalobcovi rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v konaní oslobodený od platenia súdneho poplatku, preto súd prvého stupňa neúspešného žalovaného 1/ zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 6 834 Eur. O náhrade trov štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobcu, žalovaného 1/ a vedľajších účastníkov rozsudkom z 29. apríla 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo veci samej, vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 1/, vo výroku o náhrade trov štátu a vo výroku o zaplatení súdneho poplatku

potvrdil. Vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaných 2/ a 3/ napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že im náhradu trov konania nepriznal. Odvolacie konanie o odvolaní vedľajšieho účastníka voči žalovanej 3/ zastavil z dôvodu jeho späťvzatia (§ 207 ods. 2 a 3 O.s.p.). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol uznesením z 31. mája 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009 tak, že žalovaného 1/ zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania 4 851,26 Eur k rukám JUDr. M. S., advokáta do 3 dní. Žalovaným 2/ a 3/ vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd dopĺňacím uznesením (§ 166 ods. 2 O.s.p.) zo 4. októbra 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009 odvolacie konanie o odvolaní vedľajšieho účastníka A.A., a.s. N. voči žalovanému 1/ zastavil. Rozhodol o vrátení súdneho poplatku vo výške 6 765,66 Eur vedľajšiemu účastníkovi, a to prostredníctvom Daňového úradu v Nitre po právoplatnosti tohto uznesenia a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. O zastavení odvolacieho konania rozhodol (vzhľadom na späťvzatie odvolania) v súlade s § 207 ods. 2 a 3 O.s.p. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. Uznesením z 5. novembra 2010 sp. zn. 4 Co 94/2009 odvolací súd v záhlaví a vo výroku naposledy označeného uznesenia opravil nesprávne označenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného 1/, t.j. na A.A., A.B., ako aj vrátenie súdneho poplatku prostredníctvom Daňového úradu Bratislava I. Odvolací súd takto rozhodol, keď sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Uviedol, že odvolatelia v podaných odvolaniach neuviedli žiadne podstatné okolnosti, ktoré mohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku. Za daného stavu si osvojil dôvody napadnutého rozsudku v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a v celom rozsahu na ne poukázal. V ďalšom sa potom dôsledne zaoberal odvolateľmi vznesenými námietkami. Za vecne správny považoval aj výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania vo vzťahu žalobcu proti žalovanému 1/. Vzhľadom na to, že v konaní boli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 veta prvá O.s.p.) odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania vo vzťahu žalobcu a žalovaných 2/ a 3/ zmenil tak, že im náhradu trov konania nepriznal. Úspešnému žalobcovi vo vzťahu k žalovanému 1/ priznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 142 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p.). O náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu žalobcu a žalovaných 2/ a 3/ rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 1/, ktorý prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a ako dovolací dôvod

nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a tiež, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Podľa názoru žalovaného 1/ realizácia jeho procesných práv mu bola znemožnená tým, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovanej 3/ (aj v postavení vedľajšieho účastníka), ktoré bolo do spisu založené 7. apríla 2010, deň pred odvolacím pojednávaním, v dôsledku čoho sa nemohol vyjadriť k dôležitým skutočnostiam v tomto vyjadrení uvedenými. Na pojednávaní konanom 8. apríla 2010 boli jeho právnomu zástupcovi na základe označeného vyjadrenia kladené otázky zo strany súdu, na ktoré nemohol reagovať, keďže išlo o nové skutočnosti doposiaľ v spore nenamietané. Na základe uvedeného súdneho pojednávania bolo vo veci rozhodnuté, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jeho ústavné právo, a to právo na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov. Podľa jeho názoru ďalšou skutočnosťou zakladajúcou dovolací dôvod uvedený v § 237 písm. f/ O.s.p. je nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v dôsledku čoho toto rozhodnutie považoval za nezrozumiteľné a neurčité. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol dostatočné dôvody, pre ktoré rozhodol vo veci tak, ako rozhodol. V rozhodnutí len konštatoval, že sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa a za daného stavu si osvojil dôvody napadnutého prvostupňového rozhodnutia, pričom sa nedostatočne vyjadril k námietkam účastníkov uvedených v odvolaniach. Žalovaný 1/ v ďalších častiach svojho odvolania v súvislosti s uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/) rozoberal skutkové a právne okolnosti danej veci, najmä mal výhrady k ustálenej pasívnej legitimácii a tiež voči výške priznaných nárokov. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná 3/ v písomnom vyjadrení trvala na tom, že nie je v spore pasívne legitimovaná a nemá ani povinnosť poskytnúť z titulu poistenia zodpovednosti žiadne poistné plnenie.

Žalovaný 2/ a vedľajší účastník (U., a.s.) sa k dovolaniu žalovaného 1/ nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok bol podaný proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel

k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo taký rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie žalovaného 1/ smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v označených zákonných ustanoveniach.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p., teda že mu odvolací súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi občianskeho súdneho konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Takýmto procesným právom účastníka je napr. právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy,

navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali a pod.

K námietke žalovaného 1/ spočívajúcej v tom, že odvolací súd nedoručil podanie žalovanej 3/ a zároveň vedľajšieho účastníka zo 7. apríla 2010, treba uviesť, že súd nie je povinný každú písomnosť založenú do spisu účastníkom konania doručiť protistrane. Takúto povinnosť mu Občiansky súdny poriadok ukladá len v prípade takých podaní, ktoré majú z hľadiska ich obsahu podstatný význam pre výsledok sporu. Takýmito podaniami účastníka, ktoré je súd povinný doručiť druhému účastníkovi, sú predovšetkým návrh na začatie konania (§ 79 ods. 4 O.s.p.), odvolanie (§ 209a ods. 1 O.s.p.), dovolanie, prípadne podaniach, ktorých obsahom je skutkový a právny rozbor prejednávanej veci.

V posudzovanej veci A.A., A. ako vedľajší účastník vzala vyššie označeným podaním svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa späť. Okrem dovedy tvrdených skutočností (napr. na pojednávaní konanom 21. januára 2009) ohľadne jej pasívnej legitímácie podanie neobsahovalo také relevantné skutočnosti a tvrdenia, prípadne právny rozbor veci, ktoré by mali určujúci vplyv pre výsledok sporu. Odvolací súd preto nemal povinnosť toto podanie doručiť žalovanému 1/; takáto povinnosť mu zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva.

Žalovaný 1/ ďalej tvrdí, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., keďže jeho rozhodnutie trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho zdôvodnenia.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadroval odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku boli presvedčivé.

Povinnosť súdov rozhodnutia odôvodniť v súlade s vyššie citovaným ustanovením je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na

spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Stav, kedy rozsudok nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., vo svojich dôsledkoch vedie k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. marca 2005 sp. zn. II. ÚS 78/05). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, bol dovtedajší text § 219 O.s.p. doplnený okrem iného odsekom 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu podstaty a zmysle.

Za daného stavu potom nemožno považovať za vadný postup odvolacieho súdu, keď v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. si osvojil dôvody rozsudku súdu prvého stupňa a v celom rozsahu na ne poukázal. Odvolací súd sa však podrobne vyjadril aj k námietkam odvolateľov (č.l. 15 a nasl. dôvodov rozsudku odvolacieho súdu). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalovaného 1/.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) dovolací súd dodáva, že uvedené je relevantným dovolacím dôvodom, avšak samo o sebe prípustnosť dovolania nezakladá. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, potom nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 1/ podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože žalobcovi v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. mája 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková

